

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsak četrtič in valja s politično vsebino v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 4 K in za šest let 36 K. — Če želite biti sam po sebi, plača za leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišče "Slovenski Gospodar" v Mariboru. — Posamezni list stanejo 15 vin. — Uredništvo: Koroška c. 11. — Naročnina, laserati in reklame. — Leto, 1 kvadrati centimetra prostora stane 20 vin. Za vsako leto vnaprej. — Če se sprejemajo do tuzna opozna. — Naročniki obdržajo vsa prava.

Naša zemlja bo vsa naša. Trst jugoslovanski ali svobodno mesto.

Češki poslanik Tusar poroča Narodnemu svetu z Danaja: Na Češkem vlada vzoren red in mir. Slovaško vprašanje bo tekom 14 dni ugodno rešeno. Slovaško ozemlje bodo zasedle štete entente.

Vprašanje slovenskih dežela in Trsta se bo rešilo na mednarodni konferenci. Po prepričanju poslanika Tusarja ostane jugoslovansko ozemlje neškodovano in celo tudi na mejah z Italijo. Trst bo jugoslovanski, oziroma v najslabšem slučaju svobodno mednarodno mesto.

Čehi bodo na vso moč zastopali stališče Jugoslovancov zlasti glede Koroške in slovenskega prebivalstva v ozemlju, ki so ga zasedli Italijani.

Čehe obveščamo sproti o položaju na slovenski zemlji.

Obmejni Slovenci, bodite pomirjeni!

Nemški listi so te dni prinesli vest, ki jo širijo sedaj med naše ljudstvo, da bo meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo Drava, da bodo cele Slovenske gorice z Mariborom in delom Pohorja spadale pod Nemško Avstrijo. Ponovno že enkrat za vselej povemo, da so ti načrti le samo pobožne želje Nemcev. Naša severna meja bo čisto gotove Mura, Radgona bo spadala pod Jugoslavijo, ravnotako tudi Spielfeld, Ernovž, Gomilica, Lučane, Arvež in Ivnik. Nemški Narodni svet, kateri je sklenil pripadnost ozemlja med Muro in Dravo k Nemški Avstriji, nima prav nič odločevati, kam bi naj pripadali naši kraji. Tudi papirnate resolucije dr. Mravčiča in njegovega plačanega sodruga socialističnega Supanza ne bodo spravile Maribora in Slov. goric v nemško malho. Slovesno zatrdimo, da ne bo ne eden obmejni Slovenec mariborskega, ptujskega, radgonskega, cmureškega, lipniškega, arveškega in ivniškega okraja spadal pod Nemško Avstrijo, temveč bo vse svoje sinove in hčere vzela pod svoje okrilje mati Jugoslavija.

Obmejni Slovenci ne verujte nemškemu blebetanju. To so samo prazni upi in želje Nemcev in nemčurjev.

V obmejni št. Ilij!

Narodni praznik obmejnih Slovencev v št. Iliju v Sl. g. V nedeljo, dne 24. listopada 1918, se vrši v št. Iliju v Slov. gor.

veliko narodno slavlje. povodom ustanovljene Jugoslavije.

Ob 10 uri dopoldne je slovesna sv. maša s Deum.

Ob 11. uri dopoldne slovesen obhod k Slovenskemu Domu, kjer se vrši slavn. zborovanje. — Na sporedu je godba, govori in petje. Slavnostna govornika: Dr. Medved in dr. Ravnik. (Za pokrepčila skrbi I. jugoslov. kavarna.)

Obmejni Slovenci! Pridite ta dan v največjem številu!

Nedolžna žrtev.

Zvečer v ponedeljek, dne 18. nov. je patrolja zeleno bele garde na dravskem mostu v Mariboru ustrelila vraga slovenskega mladeniča, dragonca Franca Vauhnik, posestnikovega sina iz Šmiklavža pri Hočah. Gruča slovenskih vojakov — bilo jih je pet — je prepevsjoč slovenske pesmi korakala čez most. Nemška (zeleno bela) patrolja, kateri je poveljeval praporščak — Nemec, je naše vojake ustavila, zahtevala, da utihnejo, in nekateri člani patrolje so začeli trgati našim jugoslovanske karkarde s čepic. Nazadnje so Nemci celo grozili z revolverji in puškinih koplji. Slovenski fantje si tega niso dali dopasti in so odvrčali hudo s hudim. V tem so začeli Nemci streljati in krogla je predrila prsa dragonca Vauhnik. Zadet od krogla zlobnega sovražnika, je naš vrlji slovenski mladenič padel pri prici mrtev na mostu. Vroča slovenska kri je tekla po mostu v Dravo. . . . Kar se je pozneje zgodilo, o tem danes ne bomo pisali. Resnica pa je, da so Nemci po nepotrebnem napadli naše, so nalašč izzivali, so iz slepega sovrašstva do Slovencev trgali jugoslovanske karkarde s čepic in so tudi popolnoma na nezakoniti način in po nepotrebnem rabili orožje ter tako zakrivali, da je padla nedolžna žrtev.

Kri nedolžnega Vauhnik vpije do neba. . . . Nemški Kajni ste zakrivali, da so obogi starši, brat in sestre izgubili ljubljene sina in brata, naša domovina pa vzor narodnjaka.

Truplo nesrečnega Vauhnik so prepeljali danes, v sredo zjutraj iz rezervne bolnišnice št. 1. v Šmiklavž, kjer so ga v rojstni hiši položili na mrtvaški oder.

Tebi dragi France, ki si padel pod morilnim orožjem zahrbitnega sovražnika, Tebi, ki si po nedolžnem prelil svoje vročo jugoslovansko kri za svojo domovino, Tebi želimo, da se veselíš v družbi vseh slovenskih junakov tam v nebeskem raj!

Mariborski Slovenci!

Opozarjamo Vas, da se ni treba prav nikomar javiti v dravski vojašnici. Razglas župana Schmödererja, da se morajo do sobote 23. t. m. javiti vsi moški letnikov 1868 do 1900, nas Jugoslovane prav nič ne briga. Naši ljudje se naj javijo v domobranski vojašnici. Tudi oni, ki so služili pri 47. pešp., naj se javijo v domobranski vojašnici. Razširite to vest!

Položaj.

Maribor, dne 20. nov.

Vojska je končana. Armade so že vrnile v svoje domače kraje. Sedaj se vršijo priprave za mirovno konferenco, ki se bo vršila v francoskem mestu Verzajl. Udeležil se je bo sam Wilson, predsednik mogočne države Zedinjenih držav Severne Amerike. Ta konferenca bo končno veljavno tudi odločevala o mejah Jugoslavije.

V Ženevi v Švici so podpisali naši jugoslovanski zastopniki (dr. Korošec i. dr.) končnove-

ljavno ustanovitev Jugoslavije, katera sega od Soče do Vardarja in od Mure do Adrije ter šteje 13 milijonov prebivalcev. Jugoslavija je odslej priznana kot pravnoveljavna država. Naša država bo ena najlepših in najmočnejših držav v Evropi. Naše brodovje, prej last Avstro Ogrske, ostane naši državi zasigurano. Naša zastava je na morju priznana. Velike jugoslovanske trgovske ladje so že odplule v Ameriko po živila.

Italijani so zasedli črto, ki je bila določena v premirju (pogodbi). Na nekaterih krajih so celo prekeracili to črto, a so morali takoj nazaj. V zasedenih krajih se obnašajo zelo izzivalno, tako da so celo Amerikanci, Francozi in Angleži postali nevoljni na Italijane. Jugoslovanske kraje, ki so jih Italijani zasedli, bodo morali zopet izprazniti po sklepu miru.

Ogrska je postala ljudovlada. Kralj Karel se je odpovedal prestolu. V deželi vlada velik nered in prekucija. Srbi so zasedli že velik del južne Ogrske, Čehoslovaki so zavzeli skoro vse ozemlje, kjer prebivajo Slovaki, Rumuni pa hitro reševati svoje brate izpod madžarskega jarma. Edino Slovenci v Prekmurju in Hrvati v Medžimurju se morajo čntiti madžarsko krutost in silo.

Na Češkem vlada vzoren red in mir. Češka narodna skupščina si je izvolila predsednika ljudovlade v osebi od avstrijske vlade preganjanega profesorja Masarika. Češkoslovaška armada je dobro organizirana in vlada pri vseh četah izborna disciplina. Vsled tega pa je Čehoslovaška tudi v vsakem oziru vzorna država. Železnice so v redu in tudi živil imajo dovolj. Nemški deli Češke sami zahtevajo priklopitev k Čehoslovaški, ker vedo, da bi morali v Nemški Avstriji gladovati.

V Nemški Avstriji so prišli na krmilo države socialni demokrati. Na Dunaju in po mnogih drugih krajih Nemške Avstrije vlada revolucija. Glad trka skoro povsod na duri. Vlada prosi četverosporazum (entente), ne Čehe, za pomoč v živilih.

V Nemčiji vladajo še hušje razmere kot v Nemški Avstriji. Revolucija na vseh koncih in krajih. Socialni demokrati, ki imajo sedaj tudi v Nemčiji vodstvo, si prizadevajo na vso moč, da bi vzdržali red in mir, ker jim hoče Amerika le v tem slučaju poslati živil.

V Rusiji so se začela majati tla boljševikom. Angleži so izkrcali čete v Odesi in bodo korakali proti Moskvi, da odstavijo boljševiško vlado in napravijo v deželi red.

Sicer se bode razmere v Rusiji polagoma uredile in je gotovo, da ostane Rusija tudi po vojni mogočna država, kakor je bila poprej. Izgubila bo samo Poljsko. Vojna je končala ravno narobe, kakor je to hotela Nemčija. Ponizana in oslabiljena je ona, a oni, ki jih je hotela Nemčija uničiti, bodo ojačeni in povišani.

Vreti je začelo tudi v Španiji, kjer zahteva ljudstvo ljudovlado. Bržkone bodo po končani vojni v vsej Evropi same ljudovlade.

Podučimo ljudi.

Zagrebski »Katoliški list« je zapisal pretekli teden te le pomenjive besede: »Trebja je narodu povedati, da mu bo v novi neodvisni državi SHS očuvano in enako sveto hrvatsko, srbsko in slovensko ime, osebna človeška pravica, vera in popolna enakopravnost vseh kmetov in meščanov s takozvano gospodo pred državo in zakonom. Za čela se bodo odkupovati in deliti veleposestva in cerkveni poglavarji so že izjavili, da so proti odškodnini, odgovarjajoči krajevnim promečnim prilikam, pripravljeni sparcelirati svoje veliko posestvo potrebnemu narodu. Država že pripravlja za-

